

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-08-000 633
Бањалука, 26.5.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца МДП Е. из И.С., кога заступа пуномоћник Ђ. Г., адвокат из З. против туженог Фабрика.... а.д. З. – К., кога заступа пуномоћник Ј. Г., ради дуга, вс. 41.990,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бијељини број Пж-65/05 од 31.12.2007. године, на сједници одржаној 26.5.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број Пс-107/04 од 17.3.2005. године обавезан је тужени да исплати тужиоцу на име дуга износ од 41.990,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 1.1.2001. године до исплате и да му надокнади трошкове парничног поступка у износу од 4.155,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број Пж-65/05 од 31.12.2007. године жалба туженог је дјелимично уважена, првостепена пресуда преиначена утолико што је тужени обавезан да уместо износа од 41.990,00 КМ исплати тужиоцу износ од 25.000,00 КМ, док је одлука о трошковима парничног поступка садржана у изреци првостепене пресуде потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду у досуђујућем дијелу у погледу главног захтјева, због повреде одредаба парничног поступка, погрешне примјене материјалног права и прекорачења тужбеног захтјева пред другостепеним судом и предлаже да се оспорена пресуда преиначи тако да се тужбени захтјев одбије и тужилац обавеже да му надокнади трошкове парничног поступка.

Тужилац није одговорио на ревизију туженог.

Ревизија није основана.

У овој парници тужилац захтијева да се тужени обавеже да му као Матичном државном предузећу на име дуга, по основу обављања заједничких функција, исплати износ од 41.990,00 КМ.

Расправљајући о постављеном тужбеном захтјеву тужиоца првостепени суд је утврдио: да је тужени у току 1999. и 2000. године пословао као Зависно државно предузеће у саставу тужиоца као Матичног државног предузећа; да је Управни одбор тужиоца донио одлуку број 10-50-664/99 од 24.5.1999. године о начину финансирања МДП Е., Заједничке функције за 1999. годину, дана 19.4.2000. године одлуку број 10-60-394-3/2000 о начину финансирања у 2000. години, а дана 19.4.2001. године одлуку број 10-60-139/01 о утврђивању коначних обавеза зависних државних предузећа из система Е. МДП; да је тужилац испоставио туженом рачун број 98 од 31.12.1999. године на износ од 6.990,00 КМ, рачун број 25/00 од 26.4.2000. године на износ од 8.750,00 КМ, рачун број 36/00 од 30.6.2000. године на износ од 8.750,00 КМ, рачун број 71/00 од 2.10.2000. године на износ од 8.750,00 КМ и рачун број 88/00 од 31.12.2000. године на износ од 8.750,00 КМ, што укупно износи 41.990,00 КМ; да је тужени примио испостављене рачуне тужиоца, да их није рекламирао, али да их је сторнирао; да се тужени дописом од 24.6.2003. године обратио тужиоцу захтјевом за репограмирање потраживања, а и да је Влада РС дописом од 22.4.2003. године тражила од тужиоца да репограмира потраживање од туженог; да тужени није измирио потраживање тужиоца.

Код таквог стања ствари првостепени суд је закључио да је тужилац у складу са одредбама члана 54. и члана 62. Закона о државним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/95, 4/96, 21/96 и 3/97), члана 5. и 45. Статута тужиоца активно легитимисан у овој правној ствари, јер врши управљање зависним државним предузећем путем органа управљања, те обавља послове од заједничког интереса и самостално одлучује о питањима од значаја за рад и пословање утврђене Статутом. Налазећи да је тужилац на основу законских и статутарних овлашћења донио одлуке о начину финансирања тужиоца као матичног државног предузећа по основу обављања заједничких функција у 1999. и 2000. години и на основу истих испоставио туженом рачуне које он није рекламирао, нити је извршио плаћање, те да није доказао ни да је измирио обавезу по рачуну број 98., првостепени суд је закључио да је тужбени захтјев тужиоца у цјелosti основан. Стога је, позивајући се на одредбе члана 262. став 1., 277. и 324. Закона о облигационим односима ("Службени лист" СФРЈ бр. 27/78 до 57/89 и "Службени гласник" РС бр. 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту: ЗОО) усвојио тужбени захтјев тужиоца, те обавезао туженог да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 4.155,00 КМ.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно утврдио да је тужени у обавези да на име коришћења имена Е. знака Е. у 2000. години, у складу са одлуком Управног одбора тужиоца од 19.4.2000. године, коју није ospорио, плати износ од 25.000,00 КМ, као и законске затезне камате на тај износ почев од 1.1.2001. године. Међутим, како по оцјени другостепеног суда тужилац није предочио доказе из којих би произлазило да је тужилац, као Матично државно предузеће, за туженог, као Зависно државно предузеће обављао одређене текуће и друге послове у 1999. и 2000. години, другостепени суд је првостепену пресуду преиначио тако што је обавезао туженог да тужиоцу исплати само износ од 25.000,00 КМ. Жалбене наводе туженог у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, другостепени суд је одбио као неосноване и првостепену одлуку потврдио.

Другостепена одлука је у побијаном дијелу правилна и законита.

Правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац, као Матично државно предузеће, у чијем саставу је тужени пословао као Зависно државно предузеће у току 1999. и 2000. године, у складу са одредбама члана 54. Закона о државним предузећима, вршио управљање зависним државним предузећима у свом саставу, па и туженог. Тужилац, као Матично државно предузеће је у складу са одредбама члана 4. и 5. Статута обављао послове од заједничког интереса и управљао зависним предузећима у свом саставу, а Управни одбор тужиоца у складу са одредбама члана 62. Закона о државним предузећима и члана 45. Статута самостално одлучује, поред осталог и о питањима од значаја за рад и пословање утврђеним Статутом. Управним одбор тужиоца је донио одлуку о начину финансирања Е. МДП – Заједничке функције за 2000. годину 19.4.2000. године, којом је у члану 1. одређено да ће по основу обављања послова у 2000. години фактурисати и то према члану 2. Одлуке на име коришћења имена и заштитног знака Е. (члан 2. тачка 1.) и покривања пројектованих задатака фиксних трошкова МДП као система (члан 2. тачка 2.) одређене износе, а да ће се финансирање заједничких функција МДП Е. по основу тржишног валоризовања уговарати између тужиоца и ЗДП појединачно за сваки посао тј. обављену услугу (члан 2. тачка 3.). Чланом 3. Одлуке је одређено да се фактурисање и плаћање из члана 2. тачка 1. и 2. врши квартално, док се по основу тачке 3. истог члана регулише уговором. У поступку је утврђено да је тужилац испоставио туженом у току 2000. године четири фактуре ради плаћања обавеза утврђених чланом 2. тачка 1. и 2. наведене одлуке на износ од по 8.750,00 КМ, од чега се износ од 6.250,00 КМ (што укупно износи 25.000,00 КМ), односи на обавезу по основу коришћења имена и знака Е., а износ од по 2.500,00 КМ (укупно 10.000,00 КМ) на фиксне трошкове. Неспорно је да тужени није извршио плаћање по овим фактурама, није им приговорио нити их је вратио тужиоцу. С обзиром да тужени није извршио плаћање по испостављеним фактурама, другостепени суд није погријешио када је обавезао туженог да исплати тужиоцу износ од 25.000,00 КМ у складу са чланом 2. тачка 1. Одлуке.

Обавеза туженог да на име коришћења имена Е. и знака Е. произлази из Одлуке органа управљања Матичног државног предузећа, а не из неког облигационоправног односа. Уколико је тужени сматрао да је наведена одлука у супротности са одредбама члана 62. Закона о државним предузећима и одредбама члана 8. и чланова 107. до 109. Статута тужиоца, имао је могућност да у складу са одредбама члана 46. и 47. Закона о државним предузећима у року од тридесет дана од доношења одлуке, поднесе тужбу надлежном суду ради њеног преиспитивања. Тужени није предочио доказе да је затражио преиспитивање одлука органа управљања у погледу спорних обавеза код надлежног суда, па се наводи ревизије, истакнути у овом правцу, не могу прихватити основаним.

Ревизија основано указује да је тужени као Зависно државно предузеће у складу са одредбом члана 55. став 3. Закона о државним предузећима и чланом 6. Статута тужиоца био дужан да у фирмама предузећа, поред назива Зависно државно предузеће наведе тачан назив Матичног државног предузећа, због чега је погрешно правно схватање другостепеног суда да износ од 25.000,00 КМ тужени мора платити за коришћење туђег имена и заштитног знака. Дакле, сасвим је јасно да се у конкретном случају не ради о употреби туђег имена и заштитног знака,

нега о обавезним елементима фирме Зависног државног предузећа, па у овој правној ствари нема мјеста примјени одредаба Закона о жиговима, на који пропис се ревидент позива. Међутим, погрешно правно схватање изражено у оспореној одлуци није од утицаја на исход овог спора из напријед наведених разлога.

Тачни су наводи ревидента да се другостепени суд у образложењу своје одлуке позвао само на одредбу члана 8. Статута тужиоца и да није навео на темељу којег закона је засновао своју одлуку у смислу члана 191. став 4. ЗПП. Како овај пропуст другостепеног суда нема карактер повреде одредаба парничног поступка из члана 209. ЗПП, ни овај ревизијски разлог туженог не може исходити другачију одлуку у погледу обавезе туженог да тужиоцу исплати утврђени износ дуга.

Ниједан навод ревизије не указује у чему се састоји прекорачење тужбеног захтјева у поступку пред другостепеним судом, па како је другостепени суд по жалби туженог првостепену пресуду преиначио тако што је туженог обавезао на плаћање мањег износа од оног постављеног тужбеним захтјевом, овај ревизјски разлог туженог је одбијен као неоснован

Из напријед изложеног произлази да другостепена пресуда у оспореном дијелу нема недостатака на које указује ревизија туженог, као ни оних на које овај суд пази по службеној дужности, па је применом одредбе члана 241. и 248. ЗПП ревизија добијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

Za tačnost отправка ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podraščić